**FÖLDRAJZ TANTÁRGYVERSENY**
**MEGYEI/BUKAREST MUNICIPIUMI SZAKASZ**
**2016 MÁRCIUS 19**
**IX OSZTÁLY**

## ELMÉLETI ÍRÁSBELI PRÓBA

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont.**
- **Teljes munkaidő 3 óra.**

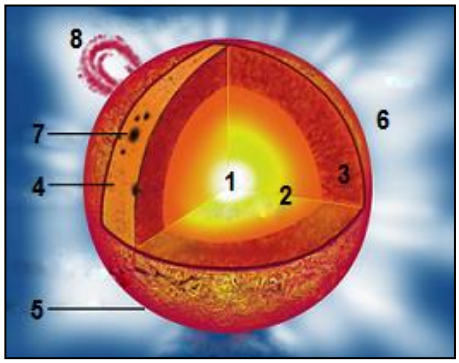


### I T étel (17 pont)

**A.** A mellékelt ábra a Nap belső szerkezetének a vázlata:
**1.** Társítsd a számokat az alábbi fogalmak mellé:
**a.** sugárzási övezet;
**b.** kromoszféra;
**c.** napktörés.
**2. Határozd meg**:
**a.** a halmazállapotát az 1-el jelölt rész anyagának ;
**b.** a nevét annak a résznek amelyben a 7-el jelölt elemek vannak, illetve ezek megnyilvánulásának ritmikusságát;
**c.** milyen körülmények között látható a 6-al jelölt rész a Földről;
**d.** mikor volt látható utóljára (év, hónap) Románia területéről a 6-os rész.

**9 pont**

**B. Nevezz meg**:
**1.** két földrajzi következményt ha a Föld tengely körüli forgási sebessége megduplázódna;
**2.** két földrajzi következményt ha a Föld tengelye függőlegessé válna. **8 pont**

### II Tétel (15 pont)

A mellékelt kartográfiai ábrázolás a Hawai szigetcsoport fontosabb szigetét mutatja.

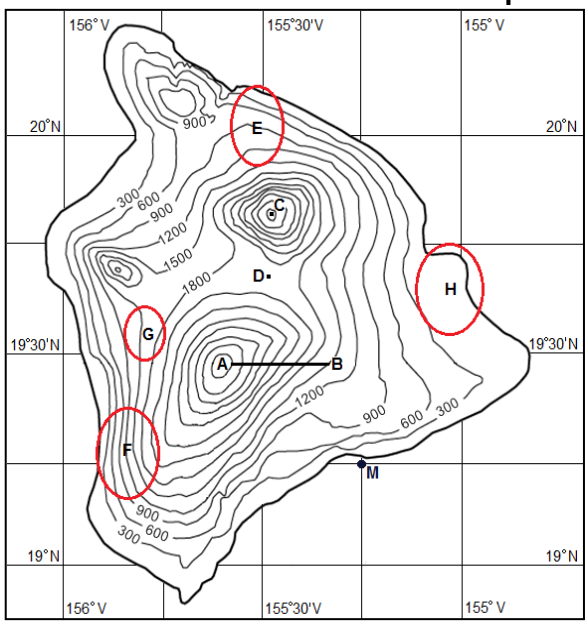


**A.** Határozd meg:
**1.** sziget genetikai típusát;
**2.** a sziget legmagasabb felszínformájának a nevét;
**3.** az alábbi domborzati elemeket:
**a.** amely az **A**-**B** vonal mentén van;
**b.** amelyre a **C** pont utal;
**c.** amelyre a **D** pont utal;
**4. az A** és **B** pontok közti szintkülönbség értékét.

**7 pont**

**B.** A sziget egy területrendezési tervében négy turisztikai üdülőtelep létrehozását javasolták, ezek helyeit az **E**, **F**, **G** és **H** pontok jelölik.
Határozd meg a betűjelét annak a helyszínnek amely a legmegfelelőbb :
**1.** egy olyan üdülőtelepülés létrehozására amely a legmegfelelőbb fürdőzésre és napozásra; indokold a választ;
**2.** egy olyan üdülőtelepülés létrehozására amely a legmegfelelőbb a siklórepülésre és sziklamászásra, indokold a választ. **6 pont**

**C.** Az **M** pont földrajzi koordinátáit. **2 pont**

**III Tétel (22 pont)**

**A. Olvasd el az alábbi szöveget és válaszolj a kérdésekre:**

*"Az andoki térségre jellemző folyamat megfigyelhető a Kurill - szigetek, Kamcsatka, Fülöp-szigetek, Indonéz-szigetvilágnál és más térségekben is. Megfigyelték, hogy a szigetívek ütközési jelenségek következtében alakultak ki, ugyanis a Japán-szigetek mögött, a Dél-Kínai-tenger és a szárazföldi Kína térsége alatt nagyon mély szeizmikus jelenségek következnek be, amely egy 720 km mélységbe beolvadó kéreglemeznek köszönhető.."*

(Haroun Tazieff, A vulkánok és kontinens vándorlás)

Határozd meg:

**1.** a nagy és közepes kéreglemezek nevét amelyek azokban a zónákban vannak amelyre a fenti szöveg utal;

**2.** annak a tektonikai folyamatnak a nevét amelyet a szöveg sugall, valamint négy olyan jelenség nevét amely ehhez a folyamathoz társul

**13 pont**

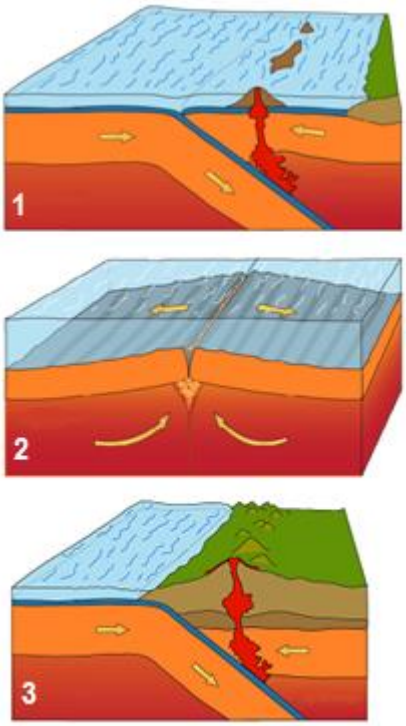


**B.** Adottak az alábbi földrajzi térségek: Azori-szigetek, , Kanári - szigetek, Marianna-árok, Uj-Zéland szigete, Parti-hegység, Pinatubo vulkán, Popocatepetl vulkán , Chimborazo vulkán, Hekla vuklán.

Társítsd mindegyik megnevezett földrajzi térségeket az **1,2 és 3** számokkal jelölt rajzok valamelyikével.

**9 pont**

**IV Tétel (18 pont)**

Elemezd az alábbi rajzokat és válaszolj a kérdésekre:

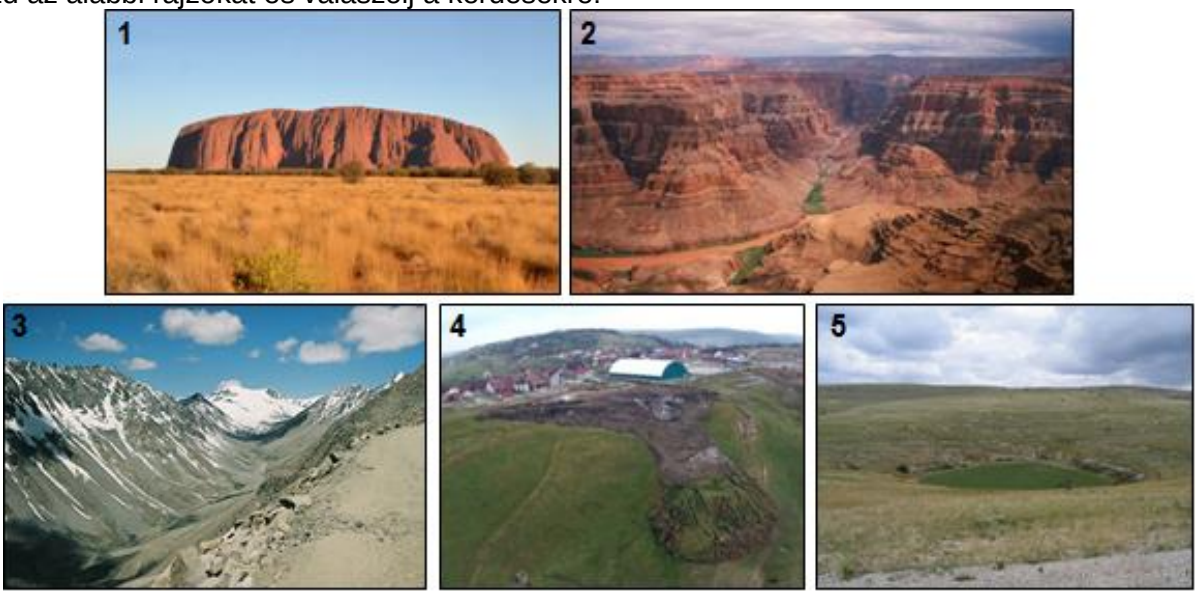


**1. a.** Azonosítsd azt a geomorfológiai folyamatot amelyet a **4-es** kép jelöl;
**b.** Nevezz meg három tényezőt amely a folyamat kialakulását okozza.
**2. a.** Azonosítsd azt a felszínformát amelyet az **1-es** kép jelöl;
**b.** Nevezz meg kettő éghajlati tényezőt amelyek a kialakulásához hozzájárulnak.
**3. a.** Azonosítsd a felszínformát és típusáta **3-as** képnek;
**b.** Nevezd meg a külső erőt és a folyamatot amely a kialakulásához hozzájárul;
**4. a.** Azonosítsd azt a felszínformát amelyet a **2-es** kép jelöl;

**b.** Nevezd meg a geologiai szerkezetet amely a felszínforma kialakulsát okozza.

**5. a.** Azonosítsd a felszínformát és típusát az **5-ös** képnek;

**b.** Nevezd meg a külső erőt amly a kialakulásához hozzájárul, valamint ennek a külső erőnek két jellemzőjét amely felerősíti a folyamatot.

**18 pont**

## V Tétel (18 pont)

Elemezd az alábbi térképet és a szelvényt, válaszolj a kérdésekre:

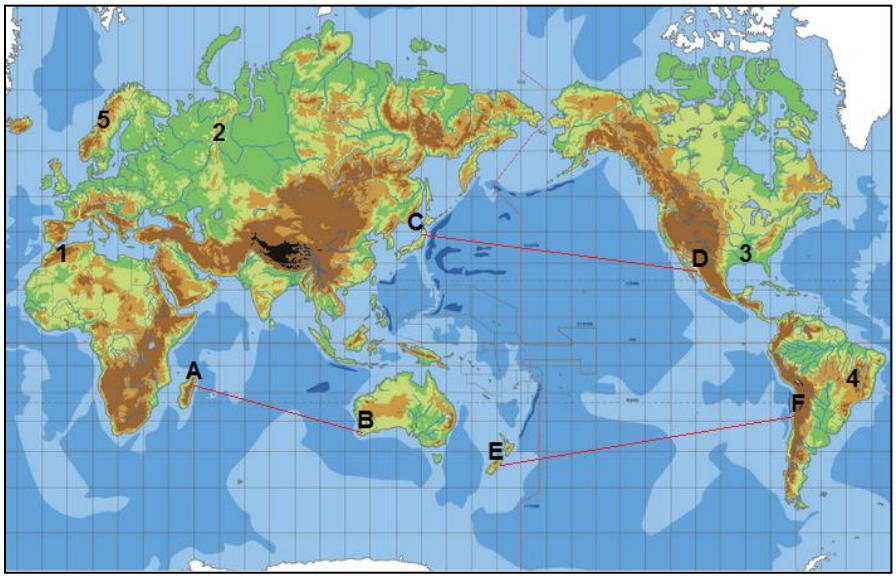


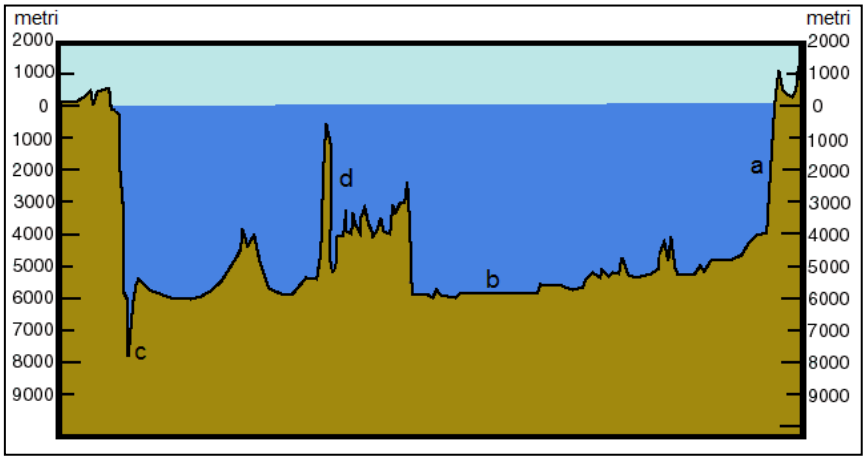


**1.** Azonosítsd azt a vonalat amely mentén készült a bemutatott topográfiai szelvény.

**2.** Nevezd meg a szelvényen **a**, **b**, **c** și **d** pontokkal jelölt felszínformákat.

**3.** Nevezd meg a térképen **1,2,3,4 és 5** számokkal jelölt tájegységeket .

**4.** Nevezd meg a hegységképződési ciklusát a térképen megjelölt hegyvidékeknek.

**5.** Írd le a legmagasabb felszínforma számát a térképről.

**6.** Írd le a számát a térképről annak a tájegységnek amelyben gyakoriak a grániton képződött „cukorsüveg” felszínformák.

**18 pont**

**CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE**
**ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI**
**19 martie 2016**

**BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE**

**CLASA a IX -a**

- **Se punctează oricare alte formulări / modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**

**Subiectul I: ……..……..……..……..17 puncte**

**A.** Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect, astfel:

**1. a.** 2 (**1 p**);
**b.** 5 (**1 p**);
**c.** 8 (**1 p**).
**2. a.** plasmă (**1 p**);
**b.** fotosferă (**1 p**), 11 ani (**1 p**);
**c.** eclipsa totală de Soare (**1 p**);
**d.** august (**1 p**), 1999 (**1 p**).

**Total A (1+2) = 9 puncte**

**B. 1.** Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare consecință geografică menționată corect:
*Exemple de răspuns:*
- forța centrifugă ar crește, ceea ce ar determina o bombare mai mare a Pământului la Ecuator și respectiv turtirea mai mare la poli;
- o rotație completă s-ar realiza în 12 ore, ca urmare durata unei zile/unui ciclu zi-noapte ar fi de 12 ore;
- un fus orar ar avea 30° longitudine și, ca urmare, ar fi 12 fuse orare.
*Se acceptă şi alte răspunsuri corecte.*
**2.** Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare consecință geografică menționată corect:
*Exemple de răspuns:*
- încălzirea suprafeței terestre s-ar face uniform, temperatura ar scădea constant de la ecuator spre Poli;
- ar dispărea ziua și noaptea polară;
- în același punct durata zilei și a nopții ar fi aceiași de-a lungul unui an;
- s-ar modifica zonalitatea climatică și biopedogeografică la nivelul Globului.
*Se acceptă şi alte răspunsuri corecte.*

**Total B (1+2) = 8 puncte**

**Total Subiectul I (A+B) = 17 puncte**

**Subiectul II: ……..……..……..……..15 puncte**

**A.** Se acordă **15 puncte** astfel:

**1.** insulă vulcanică - **1 p**;
**2.** Muntele Mauna Loa - **2 p**;
**3. a.** versant - **1 p**;
**b.** vârf - **1 p**;
**c.** înșeuare/șa - **1 p**;
**4.** 2400 m - **1 p**.

**Total A (1+2+3+4) = 7 puncte**

**B.** Se acordă **6 puncte** astfel:

**1.** H - **1 p**;
*Exemplu de argument*: această locație este amplasată într-o zonă litorală cu altitudine redusă, este o zonă de țărm jos, cu plajă, favorabil băilor de soare și îmbăierilor etc. - **2 p**;

**2.** F - **1 p**;
*Exemplu de argument:* această locație este amplasată într-o zonă abruptă, de versant, care permite amenajări pentru lansări cu parapanta și pentru escaladă etc. - **2 p**.

**Total B (1+2) = 6 puncte**

**C.** Se acordă **2 puncte** pentru răspunsul corect: 19°15' lat N, 155°15' long V.

**Total C = 2 puncte**

**Total Subiectul II (A+B+C) = 15 puncte**

**Subiectul III: ……..……..……..…….…….....……..22 puncte**

**A.** Se acordă **13 puncte** astfel:

**1.** Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- plăcile majore: Pacifică, Euroasiatică, Indo-australiană, Americană/Nord-Americană și Sud-Americană - total **4 p**;
- plăcile medii: Filipinelor, Nazca, Gorda/Juan de Fuca, Cocos - total **4 p**;

**2.** Se acordă **5 puncte** astfel:
- se acordă **1 punct** pentru numele procesului tectonic: subducție;
- se acordă câte **1 punct** pentru oricare patru fenomene asociate dintre: mişcări orogenetice, magmatism, vulcanism, cutremure, mişcări epirogenetice pozitive şi negative, formarea de depresiuni tectonice (fose, geosinclinale) etc. - total **4 p**;

**Total A (1+2) = 13 puncte**

**B.** Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare asociere corectă:
Insulele Azore - 2; Insulele Canare - 2; Groapa Marianelor - 1; Insula Noua Zeelandă - 1; Munții Coastelor - 3 Vulcanul Pinatubo - 1; Vulcanul Popocatepetl - 3; Vulcanul Chimborazo - 3; Vulcanul Hekla - 2.

**Total B = 9 puncte**

**Total Subiectul III (A+B) = 22 puncte**

**Subiectul IV: ……..……..……..…….…….....……..…..18 puncte**

Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
**1. a.** alunecare de teren - **1p**;
**b.** substrat argilo-marnos/argile - **1p**, pantă - **1p**, umiditate/apă - **1p**;
**2. a.** inselberg - **1p**;
**b.** climă caldă - **1p**, ariditatea - **1 p**;
**3. a.** relief glaciar/relief climatic - **1 p**, vale glaciară - **1 p**;
**b.** gheața/ghețar - **1 p**; eroziunea glaciară - **1 p**;
**4. a.** canion/vale de tip canion - **1 p**;
**b.** orizontală/tabulară - **1 p**;
**5. a.** relief carstic/petrografic - **1 p**, dolină - **1 p**;
**b.** apa - **1 p**, $CO_2$ - **1 p**, temperatura - **1 p**.

**Total Subiectul IV (1+2+3+4+5) = 18 puncte**

**Subiectul V: ……..……..……..…….…….....…….…..18 puncte**

Se acordă **18 puncte** astfel:

**1.** C-D - **2 p**;
**2.** a - abruptul/povârnișul/taluzul continental - **1 p**;
b - câmpia abisală/fundul bazinului oceanic - **1 p**;
c - fosa/groapa abisală - **1 p**;
d - vulcani/munți suboceanici - **1 p**;
**3.** 1 - Munții Atlas - **1 p**; 2 - Munții Ural - **1 p**; 3 - Câmpia Mississippi - **1 p**;
4 - Pod. Braziliei - **1 p**; 5 - Munții Scandinaviei - **1 p**;
**4.** 1/Munții Atlas - orogeneza alpină - **1 p**; 2/Munții Ural - orogeneza hercinică - **1 p**;
5/Munții Scandinaviei - orogeneza caledonică - **1 p**;
**5.** 1 - **2 p**;
**6.** 4 - **2 p**.

**Total Subiectul V (1+2+3+4+5+6) = 18 puncte**

**TOTAL: 90 PUNCTE**

**OFICIU: 10 PUNCTE**